

Περιεχόμενα

1. ΝΕΟ ΔΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΤΡΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 07/04/2022 σελ. 17
2. ΟΑΕΔ ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΦΘΗΝΗ ΣΤΕΓΗ ΤΑ ΝΕΑ 07/04/2022 σελ. 19,22,35
3. ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΑΝΕΡΓΟΥΣ ΜΕ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΑ... Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ 07/04/2022 σελ. 12
4. 1 ΣΤΙΣ 4 ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ ΜΕΤΑ ΤΟ... NEXT DEAL ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 01/03/2022 σελ. 121

1. ΝΕΟ ΔΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΑΤΡΩΝ

Μέσο: ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2022

Σελίδα: 17

Νέο ΔΣ Πολυτεκνικής Οργάνωσης Πατρών

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία των εκλογών της Πολυτεκνικής Οργάνωσης Πατρών και Περιχώρων, με το νέο ΔΣ να σχηματίζεται ως εξής: Πρόεδρος Αναστασία Μανωλοπούλου, γεν. γραμματέας Φώτης Δουλαβέρης. Μέλη του ΔΣ, Ελευθέριος Αναστασόπουλος (ιερεύς), Δημήτρης Μαραβέλιας, Δημήτρης Γεωργαντιάς, Γεώργιος Τσίχλας, Αλέξιος Παπαλεξόπουλος, Δημήτριος Σκόντζος, Ιωάννα Βαρδάκη. Για την εξελεγκτική επιτροπή, Τούλα Αργυροπούλου, Αθανάσιος Νικολόπουλος, Γεώργιος Κορφιάτης.

Η νέα πρόεδρος Αναστασία Μανωλοπούλου και ο απερχόμενος Δημήτρης Μαραβέλιας, που παραμένει ενεργά στο ΔΣ

Ο γεν. γραμματέας Φώτης Δουλαβέρης, με νεοεισερχόμενα μέλη του ΔΣ και της εξελεγκτικής: Αλ. Παπαλεξόπουλο, Γιώργο Τσίχλα, Τούλα Αργυροπούλου, Γιάννα Βαρδάκη, Δημ. Σκόντζο

2. ΟΑΕΔ ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΦΘΗΝΗ ΣΤΕΓΗ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2022

Σελίδα: 19

ΟΑΕΔ
ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ
ΕΝΟΙΚΙΟΥ ΚΑΙ
ΧΑΜΗΛΟΤΟΚΑ
ΔΑΝΕΙΑ
ΣΕ ΝΕΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ

ΣΕΛ. 22, 35

Ακίνητα ΟΑΕΔ

«Φθηνή στέγη» σε νέα ζευγάρια και ανέργους

Προβλέπεται η παραχώρηση κατοικιών έναντι συμβολικού ενοικίου και άτοκων δανείων αλλά και η επιδότηση ενοικίου

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

Φθηνή στέγη σε νέα ζευγάρια και ανέργους αλλά και η δυνατότητα καλύτερης αξιοποίησης της υπάρχουσας ακίνητης περιουσίας του περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων στο νομοσχέδιο του υπουργείου Εργασίας που κατατέθηκε χθες στη Βουλή για τη ριζική αναμόρφωση του ΟΑΕΔ με

τίτλο «Δουλειές Ξανά». Παράλληλα, προβλέπεται η αναδιοργάνωση και ψηφιοποίηση του Οργανισμού, ο οποίος μετονομάζεται σε Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ). Πιο συγκεκριμένα, το νομοσχέδιο εισάγει ρυθμίσεις που διευκολύνουν την απόκτηση/ανέγερση ακινήτων, τα οποία θα διατεθούν για τη στέγαση εργαζομένων, ανέργων και των οικογενειών τους, όπως η παραχώρηση σε νέα ζευγάρια που ξεκινούν τη ζωή τους κατοικιών έναντι συμβολικού ενοικίου και άτοκου δανείου, η επιδότηση ενοικίου και η χορήγηση χαμηλότοκων ή ακόμα και

άτοκων δανείων για αγορά ή επισκευή κατοικιών.

Μάλιστα, προκειμένου για την εκπλήρωση των σκοπών του που σχετίζονται με τη στεγαστική συνδρομή, επιτρέπεται στον Οργανισμό να αποκτά αδόμητα και δομημένα ακίνητα αλλά και να συμπράττει με δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για την ανέγερση ακινήτων. Με τις νέες ρυθμίσεις, δίδεται στον Οργανισμό η δυνατότητα να προχωρήσει στην καλύτερη εκμετάλλευση και αύξηση των εσόδων του, από ακίνητα ιδιοκτησίας του, τα οποία δεν προορίζονται για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών των εργαζομένων. Προς αυτή την κατεύθυνση, επιτρέπεται η σύναψη μακροχρόνιων μισθώσεων, η σύμπραξη με ιδιώτες οι οποίοι μπορεί να αναλάβουν την οικοδόμηση αδόμετων ακινήτων, οι εγγυήσεις που θα πρέπει να παρέχουν για να συμμετάσχουν.

Μεταξύ των κρίσιμων αλλαγών που επέρχονται στον Οργανισμό είναι και η θέσπιση επιδόματος εργασίας, ώστε οι επιδοτούμενοι άνεργοι που βρίσκουν δουλειά, εκτός από τον μισθό τους, να συνεχίζουν να εισπράττουν το 50%

του επιδόματος ανεργίας, η παροχή για πρώτη φορά μπόνους, ύψους 300 ευρώ, στους μακροχρόνια (πάνω από πέντε χρόνια) ανέργους που καταρτίζονται Ατομικό Σχέδιο Δράσης (περιλαμβάνει τις γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες, την προηγούμενη απασχόληση καθώς και τις ανάγκες κατάρτισης του αναζητούμενου εργασίας ή άλλες ενέργειες που θα διευκολύνουν την εύρεση εργασίας με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους), καθώς και η εισαγωγή εισοδηματικών κριτηρίων για τη διατήρηση σειράς βοηθημάτων, παροχών, κ.λπ., που προβλέπονται για τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ανέργων του ΟΑΕΔ. Στόχος της τελευταίας ρύθμισης είναι η αντιμετώπιση φαινομένων κατάχρησης και απάτης που εντοπίστηκαν ύστερα από διασταυρώσεις, οι οποίες αποκάλυψαν περιπτώσεις προσώπων με υψηλά εισοδήματα που παρέμεναν επί χρόνια εγγεγραμμένα στο Μητρώο.

Περατέρω, αναβαθμίζεται ο μηχανισμός διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας με σκοπό τα προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες

Καθιερώνονται για πρώτη φορά επίδομα εργασίας και ειδικό πριμ για την επανασύνδεση των μακροχρόνια ανέργων

ση/ανέγερση ακινήτων, τα οποία θα διατεθούν για τη στέγαση εργαζομένων, ανέργων και των οικογενειών τους, όπως η παραχώρηση σε νέα ζευγάρια που ξεκινούν τη ζωή τους κατοικιών έναντι συμβολικού ενοικίου και άτοκου δανείου, η επιδότηση ενοικίου και η χορήγηση χαμηλότοκων ή ακόμα και

2. ΟΑΕΔ ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΦΘΗΝΗ ΣΤΕΓΗ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/04/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/04/2022

Σελίδα: 35

REUTERS YORGOS KARAHALIS

Ριζική αναμόρφωση του ΟΑΕΔ επιχειρείται με το νομοσχέδιο του υπουργείου Εργασίας που κατατέθηκε χθες στη Βουλή και έχει τίτλο «Δουλειές Ξανά», καθώς προβλέπεται η αναδιοργάνωση και ψηφιοποίηση του Οργανισμού, ο οποίος μετονομάζεται σε Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ)

ΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΤΩΝ 2 ΔΙΣ. Ο υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Κωστής Χατζηδάκης σχολιάζοντας το νομοσχέδιο δήλωσε τα εξής: «Το νομοσχέδιο “Δουλειές Ξανά” αλλάζει τον ΟΑΕΔ, ενισχύει τις πολιτικές απασχόλησης, στρέφει τα επιδόματα προς τους πραγματικούς ανέργους και θέτει τις βάσεις για μια κατάρτιση που θα είναι πραγματικό όπλο των ανέργων και των εργαζομένων για το μέλλον», κάνοντας ειδική αναφορά στο επίδομα εργασίας που καθιερώνεται για πρώτη φορά και στο ειδικό πριμ για την επανασύνδεση των μακροχρόνια ανέργων με τον Οργανισμό, πολιτικές που όπως είπε αγκαλιάζουν τους πραγματικούς ανέργους.

Υπενθυμίζεται ότι η στεγαστική πολιτική του ΟΑΕΔ βρίσκεται στον «πάγο» μετά το 2013 που καταργήθηκε με το 2ο μνημόνιο ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ). Ωστόσο παρά την κατάργηση των στεγαστικών προγραμμάτων οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα εξακολούθησαν έως το 2020 να καταβάλλουν τις εισφορές υπέρ των φορέων. Τα δύο τελευταία χρόνια η υποχρέωση καταβολής εισφοράς έχει ανασταλεί, καθώς η σωρευτική μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,90 ποσοστιαίες μονάδες προήλθε από τις κρατήσεις υπέρ της ανεργίας, του τέως Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας και του Λογαριασμού Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΛΑΕΚ). Έτσι, στον ειδικό λογαριασμό του ΟΑΕΔ που διατηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος έχει συσσωρευθεί ένα δίδου ευκαταφρόνητο αποθεματικό ύψους περίπου 2 δις. ευρώ, το οποίο «λιμνάζει» για πολλά χρόνια.

της αγοράς και θεσπίζεται ο «Ατομικός Λογαριασμός Δεξιότητων», ένα ψηφιακό εργαλείο στα χέρια του πολίτη, όπου θα καταγράφονται οι δεξιότητες, οι καταρτίσεις και οι πιστοποιήσεις που λαμβάνει ή / και δικαιούται ο καταρτιζόμενος, εισάγεται πλέγμα ρυθμίσεων με στόχο την εμπέδωση του τριπτύχου «Αξιολόγηση - Ποιότητα - Πιστοποίηση» στο σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης και συνδέονται οι αμοιβές με τα αποτελέσματα. Πέραν των ρυθμίσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω σχετικά με τον έλεγχο της ποιότητας, προβλέπονται τα εξής:

■ Ορίζεται ότι δεν επιτρέπεται η καταβολή προς τον πάροχο άνω του 40% της αμοιβής ανά ωφελούμενο αν ο ωφελούμενος δεν έχει ολοκληρώσει την παρακολούθηση του προγράμματος, και άνω του 70%, αν ο ωφελούμενος δεν έχει πιστοποιηθεί επιτυχώς για την περάτωση του προγράμματος.

■ Ιδρύεται Ψηφιακή Πύλη για τις Δεξιότητες στον ιστότοπο skills.gov.gr, ώστε με το πάτημα ενός κουμπιού πολίτες και φορείς να ενημερώνονται για θέματα δεξιότητων και κατάρτισης.

► Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΟΥΪΝΗ

Με περιορισμένες αλλαγές οι οποίες απαντούν, σε έναν βαθμό, στην κριτική που ασκήθηκε και στις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης κατατέθηκε, χτες, στη Βουλή το σχέδιο νόμου του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με τίτλο «Δουλειές ξανά: αναδιοργάνωση Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και ψηφιοποίηση των υπηρεσιών της αναβάθμισης των δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και διάγνωσης των αναγκών εργασίας και άλλες διατάξεις».

Η κατάθεση του νομοσχεδίου, το οποίο συνέπεσε με την πραγματοποίηση της πανελλαδικής απεργίας σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα και επί των διατάξεων του οποίου αρχίζει σήμερα η συζήτηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, όχι μόνο προκάλεσε αρνητικά σχόλια για την επικοινωνιακή χροιάς χρονική σύμπτωση, αλλά και συνοδεύτηκε από έντονη αντιπαράθεση του υπουργού Εργασίας με τον ΣΥΡΙΖΑ. Αιχμή, η αυστηροποίηση των διατάξεων για τη χορήγηση των επιδομάτων -πλην αυτού της ανεργίας- που δικαιούνται οι άνεργοι, καθώς και η ενεργοποίηση διατάξεων της νομοθεσίας του 1985 με την οποία απαγορεύεται η εγγραφή των συνταξιούχων στο μητρώο των ανέργων. Αν και ο κ. Χατζηδάκης δηλώνει σταθερά υπέρμαχος του «εκμοντερνισμού» της νομοθεσίας, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα εργασιακά, όπως άλλωστε έπραξε και με τον τελευταίο εργασιακό νόμο, με τον οποίο κατέργησε τις φιλεργατικές διατάξεις του 1262/82, όταν χρειάζεται να αναπροσαρμόσει την έννοια του ανέργου, και μάλιστα 40 χρόνια μετά, προτιμά να επικαλεστεί το παρελθόν και να προσδιορίζει την εν λόγω έννοια με βάση τον νόμο 1545/1985. Διάταξη που συνέταξε το επιτελείο του τότε υπουργού Εργασίας Ακη Τσοχατζόπουλου.

Τα κριτήρια

Θεσπίζονται αυστηρές εισοδηματικές προϋποθέσεις για την καταβολή διάφορων παροχών σε μακροχρόνια ανέργους (πλην του επιδόματος ανεργίας) όπως είναι οι εξής: μοριοδοτήσεις, κοινωνικός τουρισμός, δωρεάν μετακίνηση, ελεύθερη είσοδος σε θεάματα και μουσεία. Σύμφωνα με τον άρ-

«Κόφτης» στις παροχές προς τους ανέργους

Εισοδηματικά κριτήρια για τις παροχές του ΟΑΕΔ θεσπίζει το νομοσχέδιο του υπουργείου Εργασίας που κατατέθηκε χτες στη Βουλή • Αλλαγές και στο σύστημα αξιολόγησης των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης

Αρχίζει σήμερα στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής η συζήτηση του νέου νομοσχεδίου Χατζηδάκη

θρο 19 του νομοσχεδίου, για να καταστεί ο άνεργος δικαιούχος των βοηθημάτων πρέπει να ισχύουν τα εξής: «Ετήσιο συνολικό, οικογενειακό εισόδημα, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσής του, πραγματικό ή τεκμαρτό, έως 14.000, εφόσον είναι άγαμος ή σε κατάσταση χρειάς ή εν διαστάσει».

Εως 20.000 ευρώ για έγγαμο ή μέλος συμφώνου συμβίωσης, προσαυξανόμενο κατά 3.000 ευρώ ανά τέκνο, ή έως 23.000 ευρώ για μονογονεϊκή οικογένεια, προσαυξανόμενο κατά 3.000 ευρώ για κάθε τέκνο μετά το πρώτο».

Διακοπή του επιδόματος ανεργίας και διαγραφή από το ψηφιακό μητρώο προβλέπεται για άνεργο που θα αρνηθεί τρεις προσφερόμενες θέσεις από τον εργασιακό σύμβουλο. Οπως ορίζει το άρθρο 22, «οι προσφερόμενες θέσεις πρέπει να είναι σύμφωνες με το Ψηφιακό Ατομικό Σχέδιο Δράσης και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του αναζητούντος εργασίας που έχει αποτυπωθεί σε αυτό». Φυσικά, όσοι γνωρίζουν

το ΟΑΕΔ μόνο να μειδιάσουν μπορούν στην ανάγνωση αυτής της «απειλής». Διότι ξέρουν πολύ καλά ότι το μεγάλο μείον του Οργανισμού, ο οποίος μόνο κατ' όνομα μετατρέπεται σε Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης, είναι ότι δεν διαθέτει προτάσεις για απασχόληση - και όχι μόνο σύμφωνα με τα επαγγελματικά χαρακτηριστικά των ανέργων. Οι τοποθετήσεις του ΟΑΕΔ ζητήματα είναι εάν καλύπτουν το 2%-2,5% της προσφοράς εργασίας.

Περισσότερο ρεαλιστική πρόβαλλει η απειλή του νομοσχεδίου για διαγραφή έως 6 μήνες από το μητρώο εάν ο άνεργος αρνηθεί πρόταση συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης.

Ας δούμε όμως κάποιες από τις αλλαγές στο κείμενο που κατατέθηκε στη Βουλή:

■ Μια πρώτη αποτυπώνεται στο άρθρο 12 για τις «αρμοδιότητες του Συμβουλίου Κοινωνικών Εταιρών», το οποίο συστήνεται ως αντιστάθμισμα της απομείωσης του ρόλου των εκπροσώπων ΓΣΣΕ και εργοδοτικών οργανώσεων στο Δ.Σ. του ΟΑΕΔ.

Με τη χθεσινή αποτύπωση της διάταξης αναβαθμίζεται ο ρόλος του ως «συλλογικό όργανο που λειτουργεί ως όργανο διοίκησης της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης (ΔΥΠΑ)». Ως βασική αρμοδιότητα έχει την υποβολή γνώμης προς το Δ.Σ. της ΔΥΠΑ ως προς τη διαχείριση ή διάθεση των κονδυλίων του ΛΑΕΚ (εισφορές εργοδοτών-εργαζόμενων για κατάρτιση, περίπου 50 εκατ. ετησίως). Επίσης, μπορεί να διατυπώνει αυτεπαγγέλτως γνώμες για πέντε τομείς, μεταξύ αυτών η επαγγελματική κατάρτιση, η στεγαστική πολιτική της ΔΥΠΑ και οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

■ Δημιουργούνται προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός ενιαίου ινστιτούτου ερευνών και προγραμμάτων των επονομαζόμενων κοινωνικών εταιρών στη διαχείριση των οποίων μεταβιβάζονται πόροι του πρ. ΛΑΕΚ με την επωνυμία «Ειδικός Λογαριασμός Επαγγελματικής Κατάρτισης» (ΕΛΕΚ) βάσει του σχεδίου που είχε ενσωματωθεί σε εθνική γενική συλλογική σύμβαση του 2003. Οπως

ορίζει το άρθρο 14 του νομοσχεδίου, «ο λογαριασμός αυτός συστήνεται σε νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που ιδρύεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις προβλέψεις της εκάστοτε ισχύουσας Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας από τους κοινωνικούς εταίρους που συμβάλλονται σε αυτήν».

Η μεταβίβαση της δυνατότητας διαχείρισης μέρους των πόρων που καταβάλλονται από εργοδότες και εργαζόμενους και μάλιστα στη συγκεκριμένη συγκυρία προκαλεί απορία.

Αξιολόγηση των ΚΕΚ

Αλλαγές, σε σύγκριση με το αρχικό κείμενο, έγιναν και σε σχέση με την αξιολόγηση των παρόχων (ΚΕΚ) που θα αναλάβουν τα προγράμματα επιδοτούμενης κατάρτισης ανέργων. Το πλαίσιο της αξιολόγησης των παρόχων γίνεται λιγότερο αυστηρό, επιτρέποντας τη συμμετοχή μεγαλύτερου αριθμού φορέων στη διεκδίκηση προγραμμάτων, αλλά συνεχίζει να μεταβιβάζει την ευθύνη για την εύρεση εργασίας, μετά την κατάρτιση, στα ΚΕΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 38, για να αξιολογηθεί θετικά ο πάροχος πρέπει να συντρέχουν (αντί των 3 ορωρευτικών προϋποθέσεων στο αρχικό κείμενο) τουλάχιστον 3 από τις εξής 5 προϋποθέσεις:

- α.** Τουλάχιστον το 50% των καταρτισθέντων ανέργων να έχει βρει δουλειά εντός 12 μηνών
- β.** Τουλάχιστον το 90% να διατηρήσει τη θέση εργασίας για 12 μήνες
- γ.** Το 75% των καταρτισθέντων να έχει αξιολογηθεί θετικά το πρόγραμμα
- δ.** Το 75% των εργοδοτών να έχει, επίσης, δώσει θετική αξιολόγηση και
- ε.** τουλάχιστον το 85% των καταρτισθέντων να έχει πιστοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος.

ΚΟΝΤΑΡΙΝΗ-ΓΙΩΤΣΟΛΟΥΚΙΝΗΣ

1 στις 4 γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1970 δεν θα τεκνοποιήσει ποτέ!

ΜΙΑ ΣΤΙΣ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ που γεννήθηκαν μετά το 1970 δεν θα τεκνοποιήσει ποτέ. Το ανησυχητικό αποτέλεσμα, στο οποίο καταλήγουν πρόσφατες έρευνες, αναδεικνύει ένα νέο φαινόμενο, εκείνο της «τελικής ατεκνίας».

«Ο δείκτης γονιμότητας, ο αριθμός των παιδιών ανά γυναίκα δηλαδή, έχει μειωθεί στη χώρα μας από το 1980 και εντεύθεν», εξηγεί η Άρτεμις Τσίτσικα, αναπλ. καθηγήτρια Εφηβικής Ιατρικής ΕΚΠΑ, πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Εφηβικής Ιατρικής. Με επικεφαλής την ίδια και ερευνητές τους Θεόδωρο Σεργεντάνη και Παναγιώτα Παναγιώτου, πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση άρθρων και μελετών, οι οποίες έχουν υλοποιηθεί στην Ελλάδα σχετικά με το θέμα της **υπογεννητικότητας**, ιδιαίτερα δε της μελέτης του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Σύμφωνα με αυτή, υπολογίστηκε ότι το 2050 ο πληθυσμός της χώρας μας θα κυμαίνεται μεταξύ 10,064 εκατ. (μέγιστο) έως 8,315 (ελάχιστο) – σε κάθε περίπτωση μειωμένος σε σχέση με εκείνον του 2015.

Ποια είναι τα αίτια που οδηγούν στην τελική ατεκνία; Όπως ενημερώνει η κ. Τσίτσικα, «κατ' αρχάς, η καθυστερημένη ηλικία πρώτης τεκνογονίας. Όταν το 1985, ο μέσος όρος των γυναικών που γίνονταν για πρώτη φορά μητέρες ήταν 26,2, το 2012 η ηλικία τους ανέβηκε στα 30,7 έτη».

Εκτός όμως από τις Ελληνίδες, σύμφωνα με στοιχεία της EUROSTAT, η ίδια τάση σημειώνεται και στις Ιταλίδες, αλλά και τις Ισπανίδες, που φέρνουν στον κόσμο το πρώτο τους παιδί λίγο πριν τα 31 (2017). Σε σχετικό άρθρο, το οποίο δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό «Παιδιατρική», «κάποιες χώρες όπως οι Δανία, Ιρλανδία, Ολλανδία, Σουηδία χαρακτηρίζονται από υψηλότερο δείκτη γονιμότητας και υψηλότερη μέση ηλικία τεκνοποίησης ενώ χώρες όπως οι Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Αυστρία, Πορτογαλία, χαρακτηρίζονται από αυξημένη ηλικία πρώτης τεκνοποίησης και μειωμένο δείκτη γονιμότητας. Η ίδια αιτία συνδέεται με τον μειωμένο αριθμό απόκτησης δεύτερου ή επόμενου παιδιού (EUROSTAT, 2017), αφού οι γυναίκες στην πραγματικότητα "δεν προλαβαίνουν" να φτάσουν στον επιθυμητό αριθμό παιδιών».

Σε ό,τι αφορά τους σχετιζόμενους με την τελική ατεκνία λόγους, «η τεκνογονία συνδέεται με το θεσμό του γάμου στην ελληνική οικογένεια. Τη νοοτροπία, δηλαδή, του "αν δεν παντρευέσαι, δεν κάνεις παιδιά"»,

προσθέτει η καθηγήτρια. Πράγματι, οι εκτός γάμου γεννήσεις παρουσιάζουν το χαμηλότερο ποσοστό και μάλιστα με μεγάλη διαφορά από τις άλλες χώρες της Ε.Ε., καταγράφει η EUROSTAT (2013).

«Οι κοινωνικο-οικονομικές δυσκολίες, τις οποίες αντιμετωπίζουν τα νεαρά ζευγάρια στη χώρα, ευθύνονται επίσης στο να προχωρήσουν σε γάμο και οικογένεια, καθώς αδυνατούν να αυτονομηθούν οικονομικά. Άλλωστε, και η ίδια η απομάκρυνση από το πατρικό σπίτι καθυστερεί για τους ίδιους λόγους», θα πει η κ. Τσίτσικα, ενώ προσθέτει πως «με τη μείωση του ποσοστού τεκνογονίας συνδέεται και η αύξηση του αριθμού των αμβλώσεων – κι ας είναι ο πραγματικός αριθμός τους "σκοτεινός", ελλείψει επίσημων στατιστικών στοιχείων».

Το φαινόμενο της τελικής ατεκνίας επιτείνεται από τις σύγχρονες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες. Η παραμονή των γυναικών στην αγορά εργασίας, ο φόβος ανεργίας, η παράταση της εκπαίδευσης, το αίσθημα αβεβαιότητας, η φιλοδοξία επαγγελματικής ανέλιξης, όπως και η οικονομική κρίση, αλλά και οι μειωμένοι πόροι για την κάλυψη αναγκών, αναφέρονται ως οι κορυφαίοι παράγοντες που αποθαρρύνουν τις γυναίκες από την τεκνογονία. Αντιστρόφως ανάλογη προσέγγιση στη μητρότητα παρουσιάζουν οι γυναίκες υψηλού μορφωτικού επιπέδου, οι οποίες επιλέγουν να την αναβάλουν με εκείνες χαμηλότερης μόρφωσης, που παρουσιάζονται να επενδύουν στη μητρότητα.

Όπως επισημαίνει η κ. Τσίτσικα, «με το δείκτη γονιμότητας να παρουσιάζει πτώση από το 2,1 το 1980 -ποσοστό απαραίτητο για τη διατήρηση του έθνους- στο 1,33 το 2015, η κατάσταση καθίσταται ανησυχητική. Να τονιστεί δε ότι στην Ελλάδα, το ποσοστό σταθεροποιήθηκε εξαιτίας της εισροής μεταναστών μετά το 1990. Ωστόσο, αν και επιβραδύνθηκε η περαιτέρω μείωση του δείκτη γονιμότητας, σύμφωνα με τους υπολογισμούς, το 25% των γυναικών που γεννήθηκαν μετά το 1970 δεν θα κάνει παιδιά».

Ευτυχώς, το φαινόμενο είναι αναστρέψιμο. Πώς μπορεί να ευνοηθεί η τεκνογονία; «Με τη σωστή ενημέρωση των πολιτών, την ενίσχυση του κράτους πρόνοιας, την οργάνωση φιλικών προς τη νέα μητέρα δομών, την παροχή κινήτρων και στους δύο γονείς, όπως με τη χορήγηση και πατρικών αδειών – στο εξωτερικό αυτό είναι θεσμός. Τη διασφάλιση της σύγχρονης Ελληνίδας ότι χωρίς να στερηθεί την εκπαίδευση και την εργασία μπορεί να γίνει και μητέρα», καταλήγει η κ. Τσίτσικα. ■